

Μια πρωτότυπη πρόταση για να δοθεί στο ολυμπιακό πνεύμα νέα διάσταση

Μήπως ήλθε η ώρα για μια Ολυμπιάδα του πνεύματος;

Του Ηλία Λαλαούνη*

ΝΑΙ, ΕΧΟΥΜΕ κάποιο δικαίωμα να διεκδικήσουμε την τιμή της διεξαγωγής της Χρυσής Ολυμπιάδας στη χώρα μας. Δεν έχουμε όμως άραγε και την υποχρέωση να συνεισφέρουμε στην ολυμπιακή ιδέα κάτι παραπάνω από την απλή μίμηση μιας γαλατικής σθλητικής επιδείξεως σαν αυτές που έγιναν και γίνονται πότε στη μια και πότε στην άλλη ημερομηνία; Δεν μπορούμε να φελλοποιήσουμε με ένα καινούργιο, ζωντανό δημοκρατικό στοιχείο έναν θεσμό που ξεκίνησε από τον εόν των τόπων, ένα στοιχείο που να δίνει και πάλι τον σημερινό Ολυμπισμό με εκείνο το «αρχαίο πνεύμα, αθάνατο»;

Τρία είναι τα βασικά δεδομένα που διαμορφώνουν τις σκέψεις μου που ακολουθούν.

Το πρώτο είναι η διαπίστωση ότι οι σημερινοί Ολυμπιακοί Αγώνες ασφαλείας ήταν πάρα μια φορά άσχημα με το αρχαίο ολυμπιακό πνεύμα του Κουμπερτέν και των πρώτων εκείνων ιδεολόγων που ξαναζωογόνησαν τις Ολυμπιάδες.

Η επικρατούσα κατάσταση των Ολυμπιακών Αγώνων είναι ένα αναμφισβήτητο γεγονός, αφού οι τεράστιες επενδύσεις που συνεπάγονται απαιτούν την απόδοσή τους με κάθε είδους κλίση του θεάματος, από τα τηλεοπτικά δικαιώματα μέχρι τη διαφήμιση προϊόντων και μέχρι το μικροκόσμο των αναμετρητών. Εξίσου αναμφισβήτητη είναι η επαγγελματισμοποίηση του αθλητισμού. Ο εργασιότης, εκείνος που αλλοιώνει από πηγαίο έρωτα για την τέχνη του αθλήματος, έχει μπει στο περιβάλλον. Τον έχει ανακαταστήσει ο κερνηρός του ρεκόρ το οποίο θα αξιολογήσει επαγγελματικά. Το ολυμπιακό σύνθημα «Ταχύτερα, Ψηλότερα, Μακρύτερα» οδηγεί στην άγρια της επιδόσεως, στη μονόκληρη προαγωγή επί χρόνια, στη χρήση των αναβολικών, για να φθάσει ο αθλητής να γίνει «μια καινοφανής μηχανή», όπως ονομάζεται ο καθ. κ. Γ. Κουμάντος («Ελευθεροτυπία», 24.6.88).

Και όχι μόνο αγώνες

Ο ΔΕΥΤΕΡΟΣ λόγος που με παρακίνησε στις σκέψεις μου είναι πως ξεκίνησε ότι στην ελληνική παράδοση των κάθε λογής αγώνων, είτε στην Ολυμπία, είτε στον Ισθμό, στους Δελφούς ή στη Νεμέα, οι αγώνες δεν ήταν μόνον ο δρόμος, το άλμα, το παγκράτιο ή τα άλλα αγωνίσματα του στίβου ή της παλαιστρας. Παράλληλα και ταυτόχρονα ήταν οι αγώνες πνεύματος. Μουσικοί, ποιητές, τραγουδοί και αμλητές συνηθίζονταν να αποσπασούν την προσοχή τους από τον αγώνα, που δεν ερχόταν να ταυμμάσει μόνο τους με τους αθλητές, αλλά και τη ρώμη των πνευματικών δημιουργών.

Ακόμη και τον νεκρό Πάτροκλο με αγώνες αποσπαστούν οι συμπολέμιστές του, μας λέει ο Όμηρος. Αλλά και οι αγώνες του πνεύματος συγκινούν και συναρπάζουν τους Έλληνες. Ραψωδοί συναγωνίζονται σε κάθε ευκαιρία, μουσικοί παραδίδουν μεταξύ τους και τραγουδοί ποιητές διεκδικούν το έπαθλο.

Νίκη του Αισχύλου οι «Πέρσες», νίκη του Σοφοκλή ο «Τριπτόλεμος». Η σύνθεση όμως των αγώνων που πνευματικές και του σώματος που γίνεται στους μεγάλους πανελλήνιους αγώνες και ιδιαίτερα στην

Ολυμπία αποτελεί την υψηλή κορυφή του ελληνισμού, που φθάνει και την πολιτική διάσταση της ειρήνης, ειςχειρίας έστω και προσωρινής, ανάμεσα σε όλους τους Έλληνες.

Η δικαιοσύνη της αθανασίας

ΑΥΤΟΙ οι συλλογισμοί ήρθαν να προστεθούν σε ένα τρίτο στοιχείο που από παλιά είναι στη σκέψη μου. Πριν από χρόνια δούλενα πάνω σε ορεία κρύσταλλο τη συλλογή μικρογλυπτών που την απεκάλεσα «Η ασπίδα του Αχιλλέα».

Ήταν εμπνευσμένη από μινωικούς και μυκηναϊκούς σφραγιστικούς και στόχευε να συνταυρίσει τις απαράμιλλες παραστάσεις τους με την περιγραφή της ασπίδας του Αχιλλέα που μας δίνει ο Όμηρος στη ΙΗ' Ραψωδία της Ιλιάδας. Από τις χιλιάδες σφραγιστικών που είχα μελετήσει, πολλοί έχουν παραστάσεις αγωνιστικές. Άλλες δείχνουν τα λυγρά κορμά των κυδιστών που πηδούν πάνω από τα κέρατα του ταύρου, άλλες παρουσιάζουν την αρμονική κίνηση του δρομέως, άλλες το αντρίκιο σφρίγγος των παλαιστών. Και αναρωτιόμουν: πώς θα είχαμε σήμερα ύστερα από χιλετίες την ομορφιά αυτή στα χέρια μας, πώς θα είχε επιζηήσει ως τις μέρες μας, αν δεν υπήρχε κάποιος άγνωστος, ανώνυμος δημιουργός να σκαλίσει περίτεχνα και με αγάπη τα σώματα αυτά; Και πηγαίνοντας πιο πέρα: ποιος χοροπόδαρος δρομέας ή σφραγισμένος παλαιστής θα μας ήταν σήμερα γνωστός, αν δεν βρισκόταν ο αγειοπλάστης ή ο χαλκογράφος που τον απαθανάτισε στο αττικό αγγείο ή στο χάλκινο αγγείο; Και ποιον Πυθιονίκη ή Ολυμπιονίκη θα ξέραμε σήμερα, αν δεν βρισκόταν ένας Πίνδαρος να του χαρίσει την αωνιότητα;

Είναι λοιπόν η Τέχνη εκείνη που δίνει στον αγώνα του σώματος την ύστατη δικαιοσύνη της αθανασίας.

Ξεκινώντας από τις σκέψεις αυτές, διερωτώμαι: Δεν θα ήταν καιρός να δώσουμε εμείς οι Έλληνες κάτι καινούργιο και σημαντικό στην ολυμπιακή ιδέα προτεινώντας, τώρα που αρχίζει η δεύτερη εκατονταετία των σύγχρονων Ολυμπιάδων, να καθιερωθεί και μια Ολυμπιάδα του πνεύματος;

Ο Α ΗΤΑΝ σ' αλήθεια ένα γεγονός με ιδιαίτερη ακτινοβολία να γίνεται στην Ελλάδα κάθε τετραετία μια πνευματική συγκέντρωση όλων των λαών για να δείξει ο καθένας τα όσα δημιουργήσει στον τομέα των εικαστικών τεχνών, της μουσικής, της όρχησης ή του θεάτρου, μια μοναδική ευκαιρία να συναντηθούν οι πνευματικοί δημιουργοί όλου του κόσμου κάθε τέσσερα χρόνια για να παρουσιάσουν το έργο τους, να συγκριθούν μεταξύ τους, να επικοινωνήσουν γόνιμα τα ρεύματα της πολιτιστικής δημιουργίας όλων των λαών ανάμεσά τους. Αν το ιδανικό της αμοιβαίας κατανόησης των εθνών μεταξύ τους προωθείται θετικά, με τη συνάντηση των νέων αθλητών στο στάδιο και στο κολλυμπήθριο, πόσο μάλλον επικοινωνητικό θα ήταν να γίνεται μια τέτοια συνάντηση ανάμεσα στους τεχνίτες της σμίλης, του ήχου ή του λόγου, και μάλιστα στον τόπο που γεννήθηκε η άμλλα του πνεύματος.

Δ ΕΝ ΕΧΩ καμία ψευδαισθησιση για τις δυσκολίες και τα προβλήματα που θα αντιμετωπίσει

δήλωσε η εκτεταμένη υποδομή που απαιτείται για τους Ολυμπιακούς Αγώνες και οι δαπάνες δεν θα

Δεν θα ξεκινούσε όμως μια τέτοια προσπάθεια από το μηδέν, όπως ξεκίνησε πριν εκατό χρόνια η προσπάθεια του Κουμπερτέν. Υπάρχει πολλή εμπειρία μαζεμένη από διάφορους άλλους διεθνείς καλλιτεχνικούς διαγωνισμούς π.χ. εικαστικών ή μουσικής.

Διατυλώνοντας τις σκέψεις αυτές, θέλω να ελπίζω ότι σε πρώτη φάση θα υπάρξει κάποιος δημοσιος διάλογος πάνω στην πρόταση αυτή. Ένας διάλογος που να δείξει αν κατ' αρχήν η διοργάνωση μιας Ολυμπιάδας του πνεύματος ανά τετραετία συναντά κάποιο γενικότερο ενδιαφέρον. Αν φανεί ότι πράγματι υπάρχει το ενδιαφέρον αυτό τότε θα μπορούσε, σε δεύτερη φάση, να συγκροτηθεί μια ελληνι-

“ Τα αθλήματα του σώματος έχουν πάρει έναν δρόμο που θα συνεχισθεί. Είναι καιρός να ανοίξει και ένας άλλος καινούργιος δρόμος για τα αθλήματα του πνεύματος. Δρόμος που θα μας φέρει πιο κοντά στη «Μάνα του χρυσοστεφάνωτου Αγώνα», την Ολυμπία, όπως λέει ο Πίνδαρος ”

η υλοποίηση μας τέτοιας ιδέας. Όχι τόσο τα προβλήματα που αφορούν το υλοποιητικό μέρος. Δεν χρειάζεται για μια τέτοια εκ-

είναι δυσβάσταχτες. Πιο δυσκολότερα είναι τα οργανωτικά προβλήματα: ποιος θα συμμετέχει, ποιος θα κρίνει, ποιος θα βραβεύεται.

κή ομάδα από ανθρώπους που θα είχαν και τις γνώσεις και τη διάθεση να επεξεργασθούν περισσότερο το θέμα για να γίνει μια πιο συστηματική διερεύνηση του πριν ξανοιχτούμε προς τον διεθνή χώρο.

Η νέα διάσταση

ΑΣ ΔΟΥΜΕ την πρόταση αυτή σαν μια ελληνική προσπάθεια να δοθεί στο ολυμπιακό πνεύμα μια νέα διάσταση, συμφωνη με την ελληνική μας παράδοση.

Τα αθλήματα του σώματος έχουν πάρει έναν δρόμο που θα συνεχισθεί. Είναι καιρός να ανοίξει και ένας άλλος καινούργιος δρόμος για τα αθλήματα του πνεύματος. Δρόμος που θα μας φέρει πιο κοντά στη «Μάνα του χρυσοστεφάνωτου Αγώνα», την Ολυμπία, όπως λέει ο Πίνδαρος.

*Ο κ. Ηλίας Λαλαούνης είναι και αντεπιστέλλον μέλος της Γαλλικής Ακαδημίας.

Πίστη στο μέλλον Σεβασμός στην παράδοση

Με 800 χρόνια αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, τα έξι κτίριά μας, δέχονται πάλι φέτος Έλληνες, Αμερικανούς και άλλους σπουδαστές από 18 διαφορετικές χώρες, στα ακαδημαϊκά προγράμματα του SOUTHEASTERN COLLEGE.

Η Υψηλή Τεχνολογία, ο Προγραμματισμός και ο Τεχνικός Σχεδιασμός Ηλεκτρονικών Υπολογιστών, το Μάνατζμεντ και η Διοίκηση Επιχειρήσεων, οι Θεωρητικές και Κοινωνικές Επιστήμες, οι Καλές Τέχνες και το Θέατρο, διδάσκονται στις τάξεις μας, με τις ακαδημαϊκές προδιαγραφές και την ανθρωπιστική παράδοση του Αμερικανικού εκπαιδευτικού συστήματος. Οι τάξεις είναι των 25 σπουδαστών και το διδακτικό προσωπικό άριστο. Στόχος μας είναι, η επιτυχημένη σταδιοδρομία των αποφοίτων μας. Η άριστη γνώση και χρήση της Αγγλικής - της παγκόσμιας γλώσσας - οι σωστές γνώσεις, η υπευθυνότητα του χαρακτήρα και η επαγγελματική συνέπεια, είναι τα μέσα μας για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Ετσι, μπαίνοντας στον έκτο χρόνο λειτουργίας του SOUTHEASTERN COLLEGE, οι σπουδαστές του έχουν κάθε λόγο να αντιμετωπίσουν με πίστη το μέλλον, σεβόμενοι την παράδοση.

To SOUTHEASTERN COLLEGE είναι affiliate member of the American Society for Engineering και του American Council of Education. To SOUTHEASTERN COLLEGE λειτουργεί στην Ελλάδα σαν Εργαστήριο Ελευθέρων Σπουδών του ΝΔ 9/9-10-1935.
 ΔΕΛΦΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ: Αμερικανική Πρεσβεία, Πόρτα 18, 106 71 Αθήνα, τηλ. 36.15.563
 METROPOLITAN CENTER: Πλάζα Βασιλίσσης Σοφίας 8 & Ξενοφώντος, Σύνταγμα
 CAMPUS ΚΗΦΙΣΙΑΣ: Α. Πλάζα 53, 145 61 ΚΗΦΙΣΙΑ, τηλ. 80.70.252, Β. Εμπ. Μπενάκη 36, C. Δελφιώννη 11, L. Λεωφ. Κηφισίας 299